

Rigsdagstidende.

1857.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 94.

Ottende Session.

30te Møde.

Lørdagen den 17de Januar.

(Forts.)

Sammerich: Thinget er af den sidste ærede Taler blevet mindet om de Bevillinger, der i de sidste Dage ere voterede, og disse Bevillinger have jo samtlige angaaet høiere videnskabelige Formaal. Her foreligger nu et Forslag af Mindretallet til noget Andet, nemlig til en Bevilling til Fremme af almindelig Folkeoplysning; der foreslaaes 10,000 Rb. anvendt hertil, og dette kan sandelig ikke efter min Mening i et Land som vort kaldes noget rundeligt Bidrag. Hele vor nuværende Grundlov hviler jo paa den almindelige Valgret, men denne forudsætter nødvendigvis Folkeoplysning, thi hvis denne ikke findes i tilstrækkelig Grad, vil den almindelige Valgret blive til Landets og Folkets Fordærvelse istedetfor til deres Gavn; jeg troer nu, vi maae vel erindre, hvor vigtigt det af Hensyn hertil er ogsaa at udbrede Dplysning blandt de lavere Klasser i Folket. Den høitærede Cultusminister har bemærket, at det er tilstrækkeligt, naar der bevilges, hvad der fra Ministeriets Side er forlangt til dette Behov, men jeg troer dog ikke, det kan skade, at Bevillingen forøges, thi der lægges jo derved intet Baand paa Ministeren, der gives ham jo kun en Bemyndigelse, og som nys bemærket behøver han jo ikke at bruge disse Penge. Naar Pengene foresindes, vil der jo forøvrigt nok være Brug for dem, og ialtsald forekommer det mig, at Vedtagelsen af dette Forslag fra

Thingets Side vil give Ministeriet en Støtte ved dets meget prisfælige Bestræbelser for den almindelige Folkeoplysning. Jeg skulde derfor anbefale Mindretallets Forslag til Thingets Dpmærksomhed.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg skal blot paany henlede Dpmærksomheden paa den noget forandrede Stilling, hvori Ministeriet efter Stolelovens Emanation forrige Aar befinder sig ligeover sllige Bevillinger, idet det jo netop ansaaes for at være en af de Fordele, der, som jeg før paapegede, skulde opnaaes ved Indførelsen af Stoleraad, at der fra dem skulde fremkomme nærmere Dplysninger, Antydninger og Anfordringer med Hensyn til saadanne Tilskud, hvorom der her er Tale. Naar det nu, som jeg før bemærkede, er Tilfældet, at der ved de fra Stoleraadene indkomne Virksomhedsplaner ikke er fremsat Andragende om større Beløb end saadanne, der ville kunne afholdes af den Sum, der tidligere er indrømmet, og som atter findes opført paa det foreliggende Budget, saa maa man dog tilstaae, at der ikke fra Ministeriets Side var nogen Anledning til at opføre et høiere Beløb. I hvorvel jeg nu meget gerne skal erkende, at man ikke derved, at Beløbet forøges, paalægger Ministeriet nogen Forpligtelse til at bruge dette høiere Beløb, og at det ialtsald nærmest maa vedrøre Betragtninger, som Rigsdagen og navnlig Folkethinget selv maa være kaldet til at anstille, naar der stilles større Beløb til Ministeriets Raadighed, end fra Ministeriet er fordret, saa kan det dog ikke nægtes, at en saadan Fordobling af Summen, som her er foreslaaet, vilde kunne udøve nogen Indflydelse med